

פרשת פנחס

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל (כה, יא)

כי באמת להמתיק דינים מעל ישראל, ולהחזירם בתשובה, ולהשפיע עליהם כל טוב - זוהי עיקר עבודת הצדיקים רמי המעלה, וזו עיקר מעלתם.

וכמו שכתב הכהן הגדול מאחיו, הגאון הקדוש מוה"ר יעקב יוסף הכהן מפולנאה זצ"ל, בספרו צפנת פענח, לפרשת תרומה, וזה לשונו:

(בראשית כז-כח) ויתן לך האלקים מטל השמים ושמי הארץ וגו', במדרש בראשית (רבא סו-ב) לך לך - "לך" בזכותך, ובך הדבר תלוי.

שמעתי ממורי זלה"ה (ה"ה הבעל שם טוב הקדוש, אור שבעת הימים) פרוש הגמרא (ברכות יז): שיצאה בת קול: כל העולם נזון בשביל חנינא בני, וחנינא בני - די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת, דרצה לומר "בשביל" דהיינו שהוא עשה צינור ושביל לכל העולם, וזה שאמרו בשביל חנינא בני. ודפח"ח. ע"כ.

וכ"כ בתולדות יעקב יוסף (פרש' נשא) וז"ל:

התלמיד חכם הוא שביל וצינור להריק שפע לישראל ולעולם.

ובפרשת מטות כתב, כי צדיק יסוד עולם ובו מעבר השפע לכל העולם, שהוא השביל והצינור הנקרא רצון שהוא ראש הויה וכו'

וכ"כ המגיד הקדוש מקוזניץ זצ"ל (ספר עבודת ישראל, ליקוטים בשם הבעש"ט זצ"ל) שהצדיק ע"י מעשיו הקדושים ממשיך השפעות טובות לכל באי עולם.

וכן איתא בצואת הריב"ש סי' קכה, וז"ל (תהלים צב-ג) צדיק כתמר יפרח.

כי יש ב' מיני צדיקים:

ה - א' - הוא תמיד בדביקות השי"ת, ועושה עבודתו המוטלת עליו, והוא צדיק רק לעצמו, ואינו עושה פירות (ע' תענית כה): להחזיר אחרים למוטב,

ה - ב' - הוא נמשל לתמר שעושה פירות, ומוציא יקר מזולל ומפריח ומרבה טוב בעולם,

וז"ש (ברכות לד): במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד,

כי צדיק הב' הזה הוא בעל תשובה, פירוש הוא בעל אדון של התשובה,

כי הוא החזירם בתשובה ורבים השיב מעוון, ושכרו כפולה ומכופלת הרבה יותר מהצדיק הא'.

ועין עוד בס' אמרי צדיקים בשם רלו"י מברדיטשוב זצ"ל בשם הבעש"ט זצ"ל עה"פ (שמות לב-לב) ועתה אם תשא חטאתם, ואם אין - מחני נא.

והנה מפורסם מאד מאמר חז"ל שהקב"ה נתן כח מיוחד לצדיק האמת לבטל ולהמתיק דינים כמ"ש (מו"ק

פרשת פנחס

טז:) על הפסוק (שמואל ב-כג,ג) צדיק מושל יראת אלקים, מי מושל בי? צדיק, שהקב"ה גוזר גזירה והצדיק מבטלה. והוא יסוד גדול באמונת חכמים.

ועוד איתא בכתונת פסים (דף מז:) שמעתי ממורי הבעש"ט הק', שהקשה הרמב"ן, וכן רבי חסדאי (הו"ד בהכותב פ"ה דמס' ברכות)

בענין התפילה שנשתנה גזר דין ע"י התפילה מרעה לטובה, וכי יש שינוי רצון לפניו יתברך?

בשלמא אם האדם מתפלל עבור עצמו - אז יש לומר שמאחר שהאדם משתנה מרעה לטובה - גם גזר דינו משתנה מרעה לטובה. משא"כ כשאחרים מתפללים עבורו, קשה!

ותירץ הבעש"ט בשם מורו הנביא אחיה השילוני, שהתפילה היא למתק דין המלכות בשרשו בבינה וכו'

ופירושו: להיות שע"י התפילה נתדבק האדם במקום אחר יותר גבוה, בהוי"ה המהווה כל ההוויות, נמצא שהאדם נתהווה להוי"ה אחרת, ועל אותה ההויה לא נגזרה הגזירה (ראה בני יששכר ומאמרי שבת, מאמר ה'-אות ה).

וכן מבואר בסה"ק נועם אלימלך פרשת נח, שהצדיק מבטל את הדינים ע"י שמעלה אותם לשורשם.

וכן כתב בפ' בשלח ע"פ (שמות יג-ט) ויקח משה את עצמות יוסף עמו, שלקח את המדרגה של יוסף להמתיק דינים, למען יגאלו ישראל ממצרים עיי"ש.

וכן כתב עה"פ (שמות כה-ב) ויקחו לי תרומה - שהצדיק ע"י עסקו בתורה לשמה, ומנדב את לבו למקום עיי"ז הוא מרים ומעלה וממתיק הדינים. ע"כ.

וכ"כ בעוד הרבה מקומות.

ועיין בדברי רבינו הקדוש ז"ל מברסלב (ליקו"מ ח"א ח. ד) שהצדיקים האמיתיים מכפרים עוונות, כמ"ש (משלי טז) ואיש חכם יכפרנה ומשלימים החסרונות של ישראל.

ועוד כתב רבינו ז"ל (שם סי' לד-ב) שהכלל שהמשלה ביד הצדיק לפעול פעולות כרצונו, כמו שאמרו חז"ל (מו"ק טז.) מי מושל בי? צדיק. ועיקר המשלה להאיר ולעורר לב ישראל לעבודת השי"ת,

וע"ע בסי' מב. שע"י אמונת חכמים שמאמין שכל דבריהם ומעשיהם אינו פשוט, ויש בהם רזין עיי"ז נמתקים הדינים.

וזוהו "פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב (והמתיק) את חמתי (הדינים) מעל בני ישראל".

מקור: הרב שמעון יוסף הכהן

פרשת פנחס